

הגנה על אזרחים

מה-1 עד ה-7 בדצמבר 2010

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-8 בדצמבר:

התפתחות אחרונה מאז ה-8 בדצמבר

- ביום חמישי, בשעת בוקר מוקדמת, ביצע חיל האוויר הישראלי תקיפות אוויריות ברצועת עזה, אחרי שפגז מרגמה שירה פלג חמוש פלסטיני פצע ישראלי ליד הגדר. לא דווח על נפגעים פלסטיניים, אבל שני בתי ספר וחלק מתחנת הכוח של עזה ניזוקו. בתי ספר אלה נסגרו כעת באופן זמני וטורבינה אחת בתחנת הכוח שנפגעה הושבתה.
- ממשלת ישראל הודיע כי תרשה לייצא תוצרת חקלאית, ריהוט ומוצרי טקסטיל מעזה לגדה המערבית וליעדים בחו"ל, בכפוף לקיבולת הביטחונית והלוגיסטית.
- הרשויות הישראליות הרסו עשרה מבני מגורים, 17 מחסות לבעלי חיים ובית ספר בכפר ח'רבת טאנא (נפת שכם) בגין היעדר היתרי בנייה. 15 משפחות, המונות 101 נפשות, וכן 2,000 כבשים, הושפעו מן ההריסות. זו הפעם השלישית מאז 2005 שקהילה זו סובלת מהריסות נרחבות.
- אחרי חמישה חודשי מעצר, גירשו הרשויות הישראליות בכפייה את חבר המועצה המחוקקת הפלסטינית מחמד אבו טיר מירושלים המזרחית, אחרי שבית משפט ישראלי פסק כי הוא אינו מורשה להמשיך להתגורר בירושלים.

הגדה המערבית

כוחות ישראליים פצעו ארבעה פלסטינים

במהלך השבוע פצעו כוחות ישראליים ארבעה פלסטינים, לעומת אחד-עשר פצועים בשבוע שעבר. מאז תחילת 2010 פצעו כוחות ישראליים 1,089 פלסטינים, שמרביתם נפצעו בעימותים בירושלים המזרחית (למעלה מ-50 אחוזים) ובמהלך הפגנות שבועיות בחלקים אחרים של הגדה המערבית (30 אחוזים). בתקופה המקבילה בשנת 2009, לשם ההשוואה, נפצעו בסך הכול 775 פלסטינים.

ארבעה פלסטינים בכפר א-נבי סאלח שבאזור רמאללה נפצעו בשתי תקריות נפרדות. פלסטיני אחד נפצע בעימות בין כוחות ישראליים לבין כפריים שניסו למנוע מעשרות מתנחלים להיכנס לכפר. שלושת הפלסטינים האחרים נפצעו בהפגנה שבועית שנערכה נגד הרחבת התנחלות חלמיש באזור. כמו כן, במהלך ההפגנה ניזוקו מספר בתיים. גם הפגנות מחאה שבועיות אחרות נמשכו השבוע, בלא שדווח על נפגעים. אלה כללו הפגנות נגד בניית הגדר (הכפרים בלעין ונעלין) באזור רמאללה, ונגד ההגבלות על הגישה לאדמה (בכפר בית אמר) באזור חברון. כמו כן השבוע נפצע מאבטח ישראלי ליד התנחלות מעלה אדומים באזור ירושלים, כשפלסטינים יידו בקבוק תבערה על כלי רכב בעל לוחיות רישוי ישראליות, שנסע בכביש סמוך.

השבוע ניהלו כוחות ישראליים 83 מבצעי חיפושים ומעצרים בגדה המערבית (כולל ירושלים המזרחית), לעומת ממוצע שבועי של 90 מבצעים כאלה בשנת 2010.

נמשכת אלימות מתנחלים; כ-150 עצי זית הוצתו

במשך התקופה שאותה מכסה הדוח רשם המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) שלוש תקריות במעורבות מתנחלים שבהן נגרם נזק לרכוש פלסטיני. מאז תחילת השנה רשם המשרד לתיאום עניינים

הומניטריים ממוצע שבועי של שש תקריות שהביאו לפציעת פלסטינים או לנזק לרוכש פלסטיני, לרבות עקירתם והצתתם של אלפי עצים. בשתי תקריות נפרדות דיווחו מועצות הכפרים מאדמא ובורקה שבאזור שכם כי מתנחלים מהתנחלויות יצהר וחומש הציתו 150 עצי זית השייכים לשני הכפרים. מאז תחילת מסיק הזיתים, באמצע ספטמבר, ניזוקו או הושמדו כ-5,900 עצי זית, ויותר מ-800 דונמים של אדמות הוצתו, לכאורה על ידי מתנחלים. בתקרית אחרת יישרו מתנחלים מהתנחלות אספר, במשך יומיים, אדמה השייכת לכפר סעיר. העבודה נעצרה בשל מחלוקתבין המתנחלים לכפריים באזור על הבעלות על האדמה.

כמו כן השבוע נפצע ילד פלסטיני בן 11 כשכלי רכב של מתנחלים דרס אותו ליד התנחלות קרית ארבע, באזור חברון. בשנת 2010 נפצעו בתקריות דומות בסך הכול 19 פלסטינים. מאז תחילת השנה נהרג ילד אחד ו-104 פלסטינים נפצעו בתקריות במעורבות מתנחלים.

הריסות וצווי הריסה וגירוש בשטח C של הגדה המערבית

הרשויות הישראליות הרסו באר מים בשטח א-רשיידה (נפת בית לחם) בשטח C של הגדה המערבית, בגין היעדר היתר בנייה. הבאר, ששוקמה לא מכבר על ידי ארגון לא ממשלתי בינלאומי, משמשת חמש משפחות (המונות 50 נפשות) כמקור מים לבעלי החיים שלהן. בשנת 2010 נהרסו בשטח C 292 מבנים בבעלות פלסטינית (כולל עשרה מבנים שנהרסו על ידי בעליהם לאחר קבלת צווי הריסה), 393 בני אדם נעקרו בכפייה ו-1,200 איש הושפעו באופנים אחרים.

כמו כן בשטח C, הרשויות הישראליות הנפיקו צווי הפסקת עבודה והריסה נגד חמישה מבנים בבעלות פלסטינית, ביניהם ארבעה בתים (אחד בבנייה) ומחסה לבעלי חיים בכפר נחלין (נפת בית לחם). בתקופה שאותה כיסה הדוח הקודם הוצאו צווי הפסקת עבודה נגד 26 מבנים בכפר קיבייה (נפת רמאללה), ביניהם 25 בתים (שלושה עדיין בבנייה) ודיר לבעלי חיים. צווים אלה הם בנוסף על הצווים שעליהם דווח בשבוע שעבר. הצווים השפיעו על 26 משפחות המונות 134 נפשות, מהן 83 ילדים. בנוסף על כך הוצאו הרשויות הישראליות צו גירוש נגד שלוש משפחות (21 נפשות) המתגוררות על 70 דונמים של אדמה חקלאית ועליה כרמי ענבים ועצי שקדים, ממערב לעיירה דורא (נפת חברון). הצו הוצא בנימוק שזו "אדמת מדינה". כמו כן השבוע פירקו כוחות ישראליים אוהל וגדר, ששימשה מכלאת בעלי חיים, בקהילה הבדואית אום אל עובר (נפת בקעת הירדן). הפריטים הללו הוחרמו, יחד עם כחמש-עשרה שקתות. את מרבית הפריטים סיפק ארגון לא ממשלתי בינלאומי, אחרי שבאותה קהילה נהרסו מבנים בספטמבר 2010, בנימוק שהם ממוקמים בשטח שישראל הכריזה עליו כעל שמורת טבע. בסך הכול הושפעו מכך 11 משפחות המונות 60 בני אדם, מהם 34 ילדים.

רצועת עזה

שני הרוגים ושישה פצועים ליד גדר הגבול של הרצועה עם ישראל

השבוע הרגו כוחות ישראליים שני אנשי פלג חמוש לכאורה ופצעו שישה פלסטינים אחרים ליד הגדר המפרידה בין ישראל לרצועת עזה. ב-2010 נהרגו בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני ברצועת עזה 60 פלסטינים (מהם 22 אזרחים) ו-251 פלסטינים (ביניהם 225 אזרחים) נפצעו. ב-2 בדצמבר ירו כוחות ישראליים פגזי מרגמה ויצאו לתקיפה אווירית שהרגה שני חמושים פלסטיניים לכאורה ליד הגדר, ממזרח לג'בליה. על פי הדיווחים נראו הפלסטינים מתקרבים לגדר. בתקרית נפרדת פתחו כוחות ישראליים המוצבים על הגדר בירי על קבוצת חמושים פלסטיניים, ופצעו אחד מהם. ההגבלות הישראליות על הגישה לשטחים הממוקמים במרחק של עד 1,500 מטרים מן הגדר (שטח המהווה 17 אחוזים מכלל שטחה של רצועת עזה) נותרו בעינם וממשיכות לגרום לנפגעים. בארבע תקריות נפרדות פצעו כוחות ישראליים חמישה עובדים פלסטיניים, ביניהם נער אחד (בן 17) שאספו גרוטאות מתכת ליד הגדר. מאז תחילת השנה נפצעו בתקריות דומות 74 עובדים פלסטיניים. בחמש הזדמנויות ביצעו כוחות ישראליים חדירות, עם דחפורים וטנקים, לעומק כמה מאות מטרים אל תוך רצועת עזה ונסוגו אחרי שישרו אדמה. בשתיים מן התקריות הללו ירו הכוחות הישראליים פגזי מרגמה לשטחים פתוחים; לא דווח על נפגעים.

השבוע ירו פלגים חמושים פלסטיניים מספר טילים מתוצרת מקומית ופגזי מרגמה לעבר דרום ישראל, לרבות בסיסים צבאיים השוכנים לאורך הגדר. על פי הדיווחים, כמה ממתקפות הטילים הללו נעשו בתגובה להרג שני החמושים הפלסטיניים; לא דוח על נפגעים ישראלים או על נזק לרכוש ישראלי.

בית משפט בעזה דן ארבעה למוות

ב-6 בדצמבר דן בית משפט צבאי בעזה ארבעה גברים פלסטיניים למוות, שלשה לאחר שהורשעו בחטיפה וברצח של אדם בשנת 2007 והרביעי בעוון שיתוף פעולה עם ישראל. רק אחד מן הנידונים כלוא בעזה. לדברי המרכז הפלסטיני לזכויות אדם, ב-2010 נידונו למוות ברצועת עזה 12 פלסטינים. המרכז הפלסטיני לזכויות אדם מדווח כי מאז הקמת הרשות הפלסטינית ב-1994, ניתנו בסך הכול ברצועת עזה 89 פסקי דין מוות.

המנהרות ממשיכות לגבות חיים

ב-2 בדצמבר מת פלסטיני כשהתחשמל בעת שעבד בתוך מנהרה העוברת מתחת לגבול עזה עם מצרים, באזור רפיח. מאז תחילת 2010 נהרגו 46 פלסטינים ו-87 אחרים נפצעו בתקריות במנהרות, ביניהן תקיפות אוויריות, התמוטטויות מנהרות ותקריות אחרות של התחשמלות ופיצוץ מיכלי גז. מבין הנפגעים הללו, 17 מקרי מוות ו-37 פציעות התרחשו לאחר ההקלות מה-20 ביוני 2010, של המצור הישראלי. על פי הדיווחים, מאותה עת ניכרה ירידה בפעילות המנהרות.

הרשויות בעזה מקפיאות את הפעילות של פורום נוער

המתאם ההומניטרי מטעם האו"ם בשטח הפלסטיני הכבוש, מקסוול גיילרד, הביע השבוע את חששו בנוגע לסגירה הכפויה שהטילו הרשויות בעזה ב-30 בנובמבר על כל המשרדים העזתיים של הארגון הלא ממשלתי "פורום הנוער שארק". מר גיילרד ציין כי "עבודתו של ארגון שארק מהווה חלק מן הפעילויות החשובות הרבות שמבצעים ארגונים של החברה האזרחית בשטח הפלסטיני הכבוש, למען קידום הפיתוח ולהגנה על זכויות אדם". לדברי הארגון, מדי חודש הוא משרת 65,000 ילדים ובני נוער פלסטיניים בעזה.

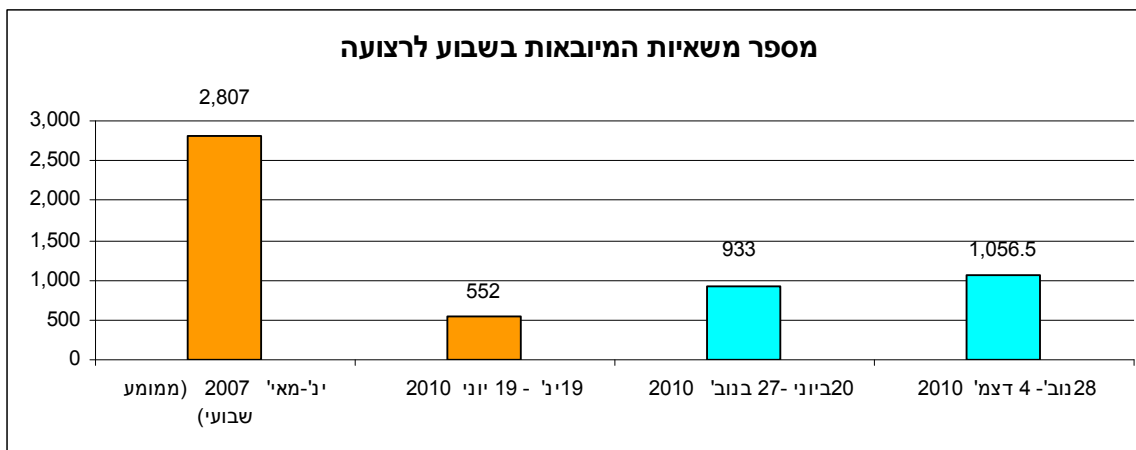
נמשך היצוא המוגבל; עתודות החיטה ממשיכות להידלדל

בתקופה אותה מכסה הדוח (ה-28 בנובמבר – ה-4 בדצמבר) נכנסו לרצועת עזה בסך הכול 1,056.5 מטענים, לעומת ממוצע שבועי של 933 מטענים שנכנסו מאז הודעתה של ישראל על הקלת המצור, ב-20 ביוני 2010. עם זאת, הנתון של השבוע מייצג רק 38 אחוזים מממוצע היבוא השבועי שנרשם לפני הטלת המצור, ביוני 2007. פריטי מזון היוו 45 אחוזים מהיבוא, לעומת פחות מ-20 אחוזים מסך היבוא לפני הטלת המצור.

השבוע, זה השבוע השני ברציפות, הורשו מטעני יצוא לצאת את עזה. מאז תחילת עונת היצוא של תותים ופרחים, ב-2 בנובמבר, יצאו את עזה 19 מטענים של תותים (32 טונות) ופרחים טריים (142,000 פרחים). המטענים הללו הם הראשונים שיצאו את עזה מאז ה-18 באפריל 2010. ועדת הסיוע החקלאי הפלסטינית מעריכה כי בעונה שהחלה השנה אמורים לצאת את עזה 700 טונות של תותים ו-30 מיליוני פרחים טריים. אף שעזה מסוגלת לייצא בכל עונה 2,300 טונות תותים ו-55 מיליוני פרחים, בעונת 2009-2010, בשל ההגבלות המתמשכות על היצוא והיעדר התשומות החקלאיות הדרושות, הורשו רק כ-50 טונות תותים וכשליש מ-40 מיליוני הפרחים הטריים המיועדים לייצוא לצאת את עזה. (ראו מסגרת "התפתחויות אחרונות" להודעה שפורסמה לאחרונה בנושא יצוא).

מאז תחילתן של הגבלות המצור המוגברות על עזה, ביוני 2007, יצאו את עזה רק 690 מטעני יצוא, כולם של תותים ופרחים טריים. בחמשת החודשים הראשונים של 2007, לפני הטלת המצור, יצאו את עזה בממוצע מדי חודש 1,086 מטעני יצוא.

עתודות החיטה בתוך עזה המשיכו להידלדל, הואיל ורק כמויות מעטות של חיטה נכנסו לעזה דרך רצועת המסוע במעבר קרני. השבוע נסגר המעבר לשעתיים ב-6 בדצמבר, בעקבות תקרית ירי שבה ירו כוחות ישראליים יריות אזהרה על פלסטיני ליד המעבר. המעבר פועל רק יומיים בשבוע: יום אחד מוקצה להעברת חיטה ומספוא לבהמות; היום השני מוקצה להעברת חצץ למיזמי בנייה בינלאומיים מאושרים. קודם להקלות מן ה-20 ביוני נכנסו לרצועה חיטה ומספוא בשני הימים. כתוצאה מן השינוי באופן הפעלת המסוע, ניכרה ירידה חדה בנפח גרעיני החיטה המורשים להיכנס לעזה. נכון ל-5 בדצמבר היו בשש הטחנות ברצועת עזה כ-1,630 טונות חיטה, ובשוק המקומי היו כ-106 טונות קמח, כמויות המספיקות לכסות את צורכי האוכלוסייה למשך פחות משלושה ימים. לדברי דובר מטעם בעלי שש טחנות הקמח בעזה, יותר מ-500 מטעני חיטה (19,540 טונות) מעוכבים וממתנים להיכנס לעזה.

נמשכות הפסקות החשמל היזומות קרוב ל-12 שעות ביום

ביבוא הדלק התעשייתי הדרוש להפעלת תחנת הכוח של עזה ניכרה השבוע עלייה קלה לעומת השבוע שעבר (1.23 לעומת 1.16 מיליוני טונות). מעריכים כי סך אספקת החשמל ברחבי רצועת עזה נמוך בכ-40 אחוזים מן הביקוש היומי, העומד על 280 מגה-ואט. תחנת הכוח של עזה, הממשיכה לפעול על טורבינה אחת בלבד, מייצרת 30 מגה-ואט בקירוב. 120 מגה-ואט ו-17 מגה-ואט מרכזים מישראל וממצרים בהתאמה, כך שבסך הכול מקבלת עזה פחות מ-170 מגה-ואט. מחסור זה מביא להפסקות חשמל יומיות הנמשכות בממוצע עד 12 שעות, בכל רחבי רצועת עזה. ב-7 בדצמבר היתה תקלה בשלושה קווי מתח המעבירים חשמל מישראל לצפון עזה ולחלקים של העיר עזה. כתוצאה מכך סבלו האזורים המושפעים מהאפלה כמעט מוחלטת, שנמשכה יותר משבע שעות בצפון עזה, עד שהקווים תוקנו. את הקו השלישי, המספק חשמל לחלקים של העיר עזה, לא ניתן היה לתקן בשל הגבלות גישה. כדי לפצות על המחסור השתמשה תחנת הכוח של עזה בעתודות דלק שנחסכו קודם לכן, וייצרה יותר חשמל שאותו סיפקה לאזורים המושפעים מן התקלה.

הפסקות החשמל המתמשכות משפיעות על חיי היומיום בכל רחבי רצועת עזה, כמו גם על אספקת שירותים חיוניים, ביניהם אספקת מים, טיהור וסילוק של שפכים ותפקודם של שירותי הבריאות. בנוסף, מאלצות הפסקות החשמל את אוכלוסיית עזה להתמודד מדי יום גם עם קשיים בגישה למים זורמים. לעשרה אחוזים מתושבי עזה, המתגוררים בשטחים הכוללים את העיר עזה, רפיח וג'בליה, יש גישה למים זורמים רק פעם בארבעה ימים (למשך 6-8 שעות); ל-80 אחוזים גישה למים זורמים פעם ב-2-3 ימים (למשך 6-8 שעות); ועשרה אחוזים מקבלים מים זורמים פעם ביום (למשך 6 עד 8 שעות).

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2010_12_7_english.pdf